

Η Γέννηση του Χριστού: Ιστορικά και θεολογικά στοιχεία και οι κατά καιρούς διαστρεβλώσεις τους

[Ορθοδοξία / Θεολογία](#)

[π. Σωτήριος Ο. Αθανασούλιας](#)

Το πρόσωπο του Χριστού στο επίκεντρο αμφισβητήσεων

Η ιστορικότητα του Ιησού Χριστού είναι κάτι αυτονόητο για κάθε Χριστιανό, αλλά και για κάθε καλοπροαίρετο άνθρωπο. Σύμφωνα με τη σαφέστατη μαρτυρία της Αγ. Γραφής, ο Ιησούς είναι ένα ιστορικό πρόσωπο, που γεννήθηκε στην Βηθλεέμ της Ιουδαίας, «επί Καίσαρος Αυγούστου», δίδαξε τον Λαό, έκανε θαύματα, σταυρώθηκε «επί Ποντίου Πιλάτου» και αναστήθηκε «τη τρίτη ημέρα».

Αλλά και η επιστημονική έρευνα επιβεβαιώνει, όχι βέβαια όλα, αλλά αρκετά από τα στοιχεία του ιστορικού βίου του Ιησού, τα οποία γνωρίζουμε από τα Ευαγγέλια. Ωστόσο, από χώρους εχθρικούς προς τον Χριστιανισμό, είτε «επιστημονικούς» είτε χώρους ιδεολογικά φορτισμένους, εγείρονται κατά καιρούς αμφισβητήσεις της ιστορικότητας του Χριστού και επιστρατεύονται «επιστημονικά» επιχειρήματα για

να «στηρίζουν» τις αμφισβητήσεις αυτές. Η προβολή τέτοιων αμφισβητήσεων από μέσα ενημερώσεως και κάθε είδους έντυπα εντείνεται, συνήθως, όσο πλησιάζουν οι μεγάλες εορτές του Χριστιανισμού, προκειμένου να πεισθεί το ευρύ κοινό ότι τα γεγονότα, που εορτάζει η Εκκλησία, είναι ένας μύθος, που στερείται κάθε ιστορικής βάσης.

Παράλληλα, από άλλους ιδεολογικούς χώρους προβάλλεται η παράδοξη αντίληψη ότι η ιστορικότητα του Ιησού δεν είναι απαραίτητο στοιχείο για την κατανόηση της ουσίας της χριστιανικής πίστης. Πολλοί ισχυρίζονται ότι ο Χριστός δεν ήταν ιστορικό (δηλαδή πραγματικό) πρόσωπο, αλλά μια ιδέα ή μια κατάσταση, στην οποία καλείται να φτάσει ο καθένας από μας (η περίφημη «χριστική κατάσταση» των νεοεποχητικών ομάδων). Τέτοιες αντιλήψεις προβάλλονται από νεότερα φιλοσοφικά ρεύματα, από ομάδες και οργανώσεις των ανατολικών θρησκειών και από το κίνημα της Νέας Εποχής. Η έλλειψη γνήσιας Ορθόδοξης κατήχησης έχει ως αποτέλεσμα τέτοιες αντιλήψεις να διαδίδονται ευρύτερα και να γίνονται αποδεκτές ακόμη κι από Χριστιανούς! Στα πλαίσια αυτά τα ιστορικά στοιχεία, που περιέχουν τα Ευαγγέλια, κατανοούνται ως αλληγορίες και σύμβολα, η δε αυθαιρεσία στην ερμηνεία της Αγ. Γραφής (το να ερμηνεύει καθένας όπως νομίζει, προσδίδοντας τις πιο παράδοξες και αντιφατικές αντιλήψεις) γνωρίζει την αποκορύφωσή της. Έτσι στα νεότερα χρόνια ο γερμανός φιλόσοφος Hegel (1770-1831) ισχυρίστηκε ότι, εκείνο που έχει σημασία δεν είναι το ιστορικό πρόσωπο του Χριστού, αλλά η συνδεδεμένη με αυτό ιδέα. Ιστορικά μπορεί να πιστεύει καθένας ό,τι θέλει, όμως, το μόνο που έχει σημασία είναι η ιδέα. Το ίδιο πίστευε και ο Schelling (1775-1854), ενώ μαθητές του Hegel και φιλόσοφοι, όπως οι Schopenhauer (1788-1860), Bruno Bauer (1809-1882) κ.α., αμφισβήτησαν σαφέστερα την ιστορικότητα του Ιησού ή την ερμήνευσαν συμβολικά. Δυστυχώς, και γνωστοί προτεστάντες θεολόγοι περί τον R. Bultmann (1884-1976) προέβαλαν την ανάγκη «απομύθευσης» των Ευαγγελίων και της Κ. Διαθήκης γενικά, εισάγοντας μεταξύ άλλων τη διάκριση μεταξύ «ιστορικού Ιησού» και «Χριστού της πίστεως».

Τέλος, επειδή κάθε σταθμός της ζωής του Χριστού έχει και θεολογικό περιεχόμενο, αιρέσεις προτεσταντικών κατά κανόνα καταβολών, αμφισβήτησαν το νόημα των χριστιανικών εορτών. Για παράδειγμα, οι γνωστοί Μάρτυρες του Ιεχωβά ισχυρίζονται ότι «οι εορτές γενικώς και ειδικά αυτή της Γεννήσεως του Κυρίου, δεν είναι αυτό που φαίνεται, αλλά έχει (και έχουν οι εορτές), μια παγανιστική, μη χριστιανική προέλευση, και μάλιστα συχνά συνοδεύονται από ελευθεριάζουσες πράξεις και δραστηριότητες, όπως είναι η οινοποσία, η μέθη, η πορνεία και άλλα» (Τα πάντα δοκιμάζετε, σ. 241). Τονίζουν ότι εορτές δεν μνημονεύονται στην Αγ. Γραφή, παρά μόνο κάτω από αρνητικές περιστάσεις, όπου πάντοτε θανατώνεται κάποιος, όπως τα γενέθλια του Ηρώδη, όπου θανατώθηκε ο άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής. Τέλος, για την εορτή των Χριστουγέννων προβάλλεται το επιχείρημα ότι ο Χριστός δεν γεννήθηκε στις 25 Δεκεμβρίου, άρα

δεν έχει νόημα να εορτάζουμε αυτή την ημερομηνία, που συνδέεται άλλωστε με την αρχαία λατρεία του ήλιου.

Επειδή στο θέμα της ιστορικότητας του Ιησού Χριστού με βάση τα δεδομένα της επιστήμης έχουμε ασχοληθεί σε προηγούμενα τεύχη του εντύπου μας (41, 59), στο τεύχος αυτό θα ασχοληθούμε με τη σημασία της ιστορικότητας του Κυρίου για τη χριστιανική πίστη, όπως προβάλλεται στην Καινή Διαθήκη, και ιδιαίτερα με κάποια ιστορικά και θεολογικά ζητήματα, που συνδέονται με το γεγονός της Γεννήσεως του Χριστού.

Η Γέννηση ως ιστορικό γεγονός

Στην Καινή Διαθήκη απουσιάζει εντελώς η αντίληψη ότι ο Ιησούς Χριστός είναι μια ιδέα η ότι η Γέννησή Του είναι ενσάρκωση μιας ιδέας. Αντίθετα, προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι είναι συγκεκριμένο ιστορικό πρόσωπο, που γεννήθηκε και έζησε σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο και συνδέεται με άλλα ιστορικά πρόσωπα και γεγονότα της εποχής του. Για να τονίσουν αυτό ακριβώς οι ιεροί Ευαγγελιστές παραθέτουν γενεαλογίες της καταγωγής του Ιησού, δηλ. αλυσίδες διαδοχικών γεννήσεων, από τις οποίες καταδεικνύεται η καταγωγή του, ως ανθρώπου, από το «γένος» Δαβίδ και Αβραάμ (Ματθ. 1,1-16, Λουκ. 3,24-38). Οι Ευαγγελιστές επισημαίνουν ότι η Γέννηση του Ιησού είχε προφητευθεί από μεγάλους Προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης πριν από πολλούς αιώνες και ήταν κάτι αναμενόμενο. Η πρώτη σχετική «προφητεία» δίδεται από τον ίδιο τον Θεό αμέσως μετά την πτώση των Πρωτοπλάστων, σύμφωνα με την οποία «το σπέρμα της γυναίκος» (Εκείνος που θα γεννηθεί από μια γυναίκα) θα συντρίψει την κεφαλή του «όφεως» - διαβόλου (Γεν. 3,15). Οι μεγάλοι Προφήτες είχαν δει συγκεκριμένα γεγονότα, συνδεόμενα με τη Γέννηση: ότι ο Χριστός θα γεννηθεί από παρθένο (Ησ. 7,14), θα καλείται Εμμανουήλ, δηλ. Θεός (Ησ. 7,14), θα γεννηθεί στη Βηθλεέμ (Μιχ. 5,2), θα ονομασθεί Ναζωραίος (Ματθ. 2,23). Είχαν δει επίσης την προσκύνηση των Μάγων (Ψαλμ. 71,10-11, Ησ. 60,6), την επιστροφή από την Αίγυπτο (Ωσ. 11,1), τον θρήνο για τη σφαγή των νηπίων (Ιερ. 38,15).

Τονίζοντας την ιστορική Γέννηση και καταγωγή του Ιησού, οι Ευαγγελιστές δεν αρνούνται την προύπαρξή Του ως Θεού, ούτε πιστεύουν ότι άρχισε να υπάρχει, όταν γεννήθηκε από την Παρθένο Μαρία. Αντίθετα, τονίζουν ότι προϋπήρχε ως Θεός (ως Υιός του Θεού), και, «ότε ήλθε το πλήρωμα του χρόνου», έγινε άνθρωπος για τη σωτηρία μας (Γαλ. 4,4), χωρίς, βέβαια, να πάψει να είναι και Θεός. Ότι άρχισε να υπάρχει με τη Γέννηση του Χριστού ήταν η ανθρώπινη φύση Του, την οποία «προσέλαβε» από την Παρθένο Μαρία, δεδομένου ότι ο Χριστός ένωσε στο πρόσωπό Του, κατά παράδοξο για μας τρόπο, δύο τέλει φύσεις, τη θεία και την ανθρώπινη. Η Κ. Διαθήκη τονίζει ακριβώς ότι η ανθρώπινη φύση του Χριστού είναι

ιστορική, πραγματική, όμοια με τη δική μας, δηλ. ο Χριστός δεν ήλθε στον κόσμο «κατά δόκησιν», δηλ. δεν νομίσαμε ότι έγινε άνθρωπος, αλλά έγινε όντως άνθρωπος. Όταν ο Ευαγγελιστής Ιωάννης λέει ότι «ο Λόγος σαρξ εγένετο» (Ιω. 1,14) δεν εννοεί ότι σαρκώθηκε κάποιος αφηρημένος λόγος η ιδέα, κατά το παράδειγμα φιλοσοφικών και θρησκευτικών συστημάτων της εποχής του, αλλ' ότι σαρκώθηκε ο ενυπόστατος Λόγος του Θεού, Αυτός που αποτελεί ιδιαίτερη υπόσταση, που έχει ξεχωριστή ύπαρξη. Αυτός ο Λόγος, που ταυτίζεται με τον «μονογενή υιόν, τον όντα εις τον κόλπον του πατρός» (Ιω. 1,18), προϋπήρχε κάθε δημιουργίας του Θεού αιωνίως («εν αρχή ην ο Λόγος», Ιω. 1,1) και είναι Θεός («και Θεός ην ο Λόγος», Ιω. 1,1), όπως ακριβώς και ο Πατήρ Του.

Εντάσσοντας τη Γέννηση στο τοπικό και χρονικό της πλαίσιο, οι ιεροί Ευαγγελιστές τονίζουν ότι ο Ιησούς Χριστός γεννήθηκε στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας (Ματθ. 2,1), την εποχή που βασίλευε εκεί ο Ηρώδης (Ματθ. 2,1), όταν ηγεμόνας της Συρίας ήταν ο Κυρήνιος (Λουκ. 2,2) επί Ρωμαίου αυτοκράτορος «Καίσαρος Αυγούστου» (Λουκ. 2,1) και μάλιστα με αφορμή γενική απογραφή, που ο ίδιος είχε διατάξει, για ολόκληρη την αυτοκρατορία («απογράφεσθαι πάσαν την οικουμένην, Λουκ. 2,1), απογραφή, που ήταν η πρώτη της ηγεμονίας του Κυρηνίου στη Συρία (Λουκ. 2,2). Τα παραπάνω πρόσωπα και γεγονότα είναι ιστορικά. Ο Οκταβιανός Αύγουστος ήταν αυτοκράτορας μεταξύ των ετών 31 π.Χ και 14 μ.Χ. Ο Ηρώδης «ο Μέγας» ήταν βασιλιάς στην Ιουδαία (υποτελής στη Ρώμη) στο διάστημα 37 π.Χ - 4 π.Χ. Ο βίαιος χαρακτήρας του επιβεβαιώνεται από εξωβιβλικές πηγές. Είχε διαδοχικά δέκα συζύγους και απέκτησε πολλά παιδιά, αρκετά από τα οποία φονεύθηκαν με εντολή του. Κάποτε εκτέλεσε 45 από τα 70 μέλη του Μεγάλου Συνεδρίου των Ιουδαίων, δηλ. όλη σχεδόν την πνευματική, οικονομική και πολιτική αριστοκρατία των Εβραίων (Σ. Αγουρίδη, Ιστορία των χρόνων της Κ. Διαθήκης, Θεσ/νίκη 1983, σ. 266). Όποιος γνωρίζει «πόσα μέλη της οικογένειάς του, και ιδίως πόσα παιδιά του εξόντωσε ο Ηρώδης, δεν εκπλήσσεται για την ευαγγελική αφήγηση περί της σφαγής νών νηπίων στη Βηθλεέμ» (αυτόθι, σ. 268). Η ηγεμονία του Κυρηνίου επιβεβαιώνεται από τον Ιουδαίο ιστορικό Ιώσηπο (Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, XVIII, 1-2), ενώ για την τακτική των συχνών απογραφών στην αυτοκρατορία μαρτυρούν πολλές εξωβιβλικές πηγές.

Με βάση αυτά και άλλα δεδομένα, μπορεί να υπολογισθεί με σχετική ακρίβεια το έτος της Γεννήσεως του Ιησού Χριστού. Η πιο γνωστή απόπειρα στο παρελθόν, στην οποία βασίζεται το ισχύον χρονολογικό σύστημα, έγινε από τον μοναχό Διονύσιο τον Μικρό στη Ρώμη το 562 μ.Χ. Μέχρι τότε ίσχυαν άλλα χρονολογικά συστήματα. Με την επικράτηση, όμως, του Χριστιανισμού και με βάση την πεποίθηση ότι το πρόσωπο του Ιησού τέμνει την ιστορία του κόσμου σε προ Χριστού και μετά Χριστόν εποχή, έπρεπε να ισχύσει ένα χρονολογικό σύστημα με

αφετηρία ακριβώς το γεγονός της Γεννήσεως του Χριστού. Σήμερα γνωρίζουμε ότι οι υπολογισμοί του Διονυσίου με τα δεδομένα της τότε εποχής είναι εσφαλμένοι και ότι, σύμφωνα με σύγχρονους και ακριβέστερους υπολογισμούς, ο ακριβής χρόνος της Γεννήσεως του Χριστού τοποθετείται λίγο πριν το έτος 4 π.Χ.

Ο αστέρας της Γεννήσεως και η προσκύνηση των Μάγων

Το γεγονός της Γεννήσεως του Χριστού, όπως περιγράφεται στα ιερά Ευαγγέλια, συνοδεύθηκε από υπερφυσικά σημεία, όπως η δοξολογία των Αγγέλων, ο αγγελικός ύμνος («Δόξα εν υψίστοις Θεώ»), η εμφάνιση του Αγγέλου στους Ποιμένες, η «δόξα Κυρίου» που περιέλαμψε τους Ποιμένες της Βηθλεέμ, ο αστέρας που οδήγησε τους Μάγους στο Βρέφος, η προσκύνηση των Μάγων. Θα ήταν παράδοξο να αναμένουμε από την επιστημονική έρευνα να επιβεβαιώσει τέτοια γεγονότα, τα οποία ούτως η άλλως υπερβαίνουν τα όρια του φυσικού. Όμως, από χώρους εχθρικούς στον Χριστιανισμό και περιβλημένους επιστημονικό μανδύα, επιχειρήθηκε να εξηγηθούν κάποια από τα γεγονότα αυτά ως φυσικά, με σκοπό να απογυμνωθεί το γεγονός της Γεννήσεως του Κυρίου από κάθε υπερφυσικό περιεχόμενο.

Έτσι κάποιοι ισχυρίστηκαν ότι το άστρο, που οδήγησε τους Μάγους, ήταν ένα φυσικό φαινόμενο της εποχής, δηλαδή «σύνοδος πλανητών», είτε Δία και Κρόνου, είτε Δία και Αφροδίτης, που απλώς συνέπεσε τη χρονική εκείνη στιγμή και ήταν ορατή ως αρκετά φωτεινότερο από τα υπόλοιπα άστρο. Τέτοιες ερμηνείες, εκτός του ότι δεν είναι γενικά αποδεκτές επιστημονικώς, δεν ερμηνεύουν το φαινόμενο, που περιγράφει η Βίβλος, και προκαλούν εύλογα ερωτήματα όπως: Πως η

«σύνοδος» αυτή οδηγούσε ανθρώπους σε τόσο μεγάλες αποστάσεις; Πώς εξαφανίσθηκε και επανεφανίσθηκε, όταν οι Μάγοι έφθασαν στον Ηρώδη; Πόσο χρόνο διήρκεσε αυτή η «σύνοδος»; Από το βιβλικό κείμενο εξάγεται ότι δύο ολόκληρα χρόνια ταξίδευαν οι Μάγοι για να φθάσουν στο Βρέφος, οδηγούμενοι από τον αστέρα. Έτσι υπολόγισε («ηκρίβωσε») τον χρόνο ο Ηρώδης (Ματθ. 2,7) και διέταξε τη σφαγή των Νηπίων της Βηθλεέμ «από διετούς και κατωτέρω» (2,16). Είναι χαρακτηριστικό ότι η προσκύνηση των Μάγων, κατά το ιερό κείμενο, δεν έγινε στο Σπήλαιο της Βηθλεέμ, αλλά «εις την οικίαν», όπου διέμενε «το παιδίον μετά Μαρίας της μητρός αυτού» (2, 11). Ίσως η ερμηνεία του αγίου Θεοφυλάκτου ότι ο αστέρας ήταν «αγγελική δύναμις» (Άγγελος), που οδηγούσε του Μάγους, είναι πολύ πιο λογική από «επιστημονικές» θεωρίες, όπως οι παραπάνω.

Η καθιέρωση της εορτής των Χριστουγέννων

Είναι αληθές ότι η Βιβλική Παράδοση δεν διέσωσε την ακριβή ημερομηνία της Γεννήσεως του Χριστού. Τα ιερά κείμενα δεν παρέχουν καμιά ασφαλή πληροφορία για την εποχή της Γεννήσεως. Η εικόνα των Χριστουγέννων που έχουμε στον νού μας, με τα χιόνια και το ψύχος, είναι μεταγενέστερης δυτικής προέλευσης και δεν στηρίζεται στα κείμενα. Το Σπήλαιο ήταν μάλλον πρόχειρο κατάλυμα της Θεοτόκου και του Ιωσήφ και όχι χώρος προστασίας από το κρύο. Κατά τον ίδιο τρόπο, η Φάτνη χρησιμοποιήθηκε ως τόπος εναποθέσεως του Βρέφους («κούνια») και όχι ως θερμαντικό μέσο. Πουθενά δεν αναφέρεται χιονόπτωση, βροχή, κακοκαιρία, ψύχος, φαινόμενα άλλωστε πολύ σπάνια για την περιοχή. Η αναφορά σε «ποιμένας ... αγραυλούντας και φυλάσσοντας φυλακάς της νυκτός» (Λουκ. 2,8) μάλλον παραπέμπει σε άλλη εποχή. Προσπάθειες χρονολογήσεως με βάση τη σύλληψη του Προδρόμου και την εφημερία του Ζαχαρία στον Ναό δεν έχουν οδηγήσει ασφαλή συμπεράσματα. Ουσιαστικά, η ακριβής ημερομηνία της Γεννήσεως παραμένει άγνωστη.

Αυτό, όμως, δεν εμπόδισε την Εκκλησία να καθιερώσει μια μέρα τιμής για το μεγάλο αυτό γεγονός, αφού σημασία έχει η τιμή του γεγονότος κι όχι η ακριβής ημερομηνία του. Οι πρώτες αναφορές στον εορτασμό της Γεννήσεως υπάρχουν σε κείμενα του πάπα Τελεσφόρου (125-136), σύμφωνα με κάποιους ερευνητές (Ν. Ιωαννίδη «Η εορτή Χριστουγέννων - Θεοφανείων», στο Το Χριστιανικόν Εορτολόγιον, Αθήναι 2007, σ. 132). Σαφέστερες πληροφορίες παρέχουν κείμενα του 3ου μ.Χ. αι., χωρίς αυτό να σημαίνει ότι νωρίτερα η Εκκλησία δεν τιμούσε το γεγονός, περ' ότι οι συνθήκες της εποχής καθιστούσαν προβληματικό κάθε εορτασμό, λόγω π.χ. των διωγμών του Χριστιανισμού. Είναι ιστορικά βέβαιο, ότι στην Ανατολή τον 3ο μ.Χ. αι. η Γέννηση εορταζόταν μαζί με τη Βάπτισμα του Χριστού στις 6 Ιανουαρίου, με το κοινό όνομα «Θεοφάνεια», ως εορτές

φανερώσεως του Θεού στον κόσμο. Άλλωστε, η προσωυμία «Θεοφάνεια» προσιδιάζει περισσότερο στη Γέννηση παρά στη Βάπτιση, γιατί τότε «Θεός εφανερώθη εν σαρκί» (Α΄ Τιμ. 3,16). Στη Δύση η Γέννηση εορταζόταν στις 25 Δεκεμβρίου, ημέρα που οι εθνικοί λάτρευαν τον φυσικό ήλιο. Ο λόγος του εορτασμού της Γεννήσεως τη μέρα αυτή είναι προφανής: οι Χριστιανοί ήθελαν να διακηρύξουν σε κάθε κατεύθυνση ότι ο κτιστός ήλιος δεν έχει καμμιά θεία ιδιότητα και είναι απλώς δημιούργημα του αληθινού Ηλίου της Δικαιοσύνης. Σαφείς αναφορές στην ιδιότητα του Χριστού ως Ηλίου της Δικαιοσύνης υπάρχουν μέχρι σήμερα στην υμνολογία των Χριστουγέννων. Σιγά - σιγά επικράτησε και στην Ανατολή ο εορτασμός της Γεννήσεως στις 25 Δεκεμβρίου. Αυτό έγινε τον 4ο μ.χ. αι., με τη συμβολή των Πατέρων της Εκκλησίας Βασιλείου του Μεγάλου και Γρηγορίου του Θεολόγου.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι ο εορτασμός των μεγάλων εορτών, με αφορμή σταθμούς της ζωής του Χριστού, είναι απόλυτα σύμφωνος με το γράμμα και το πνεύμα της Αγ. Γραφής. Στην Παλαιά Διαθήκη εορτάζονται γεγονότα θαυμαστής σωτηρίας του Λαού του Θεού. Ο ίδιος ο Κύριος προέτρεψε τους Μαθητές να επιτελούν την «ανάμνησιν» του Πάθους Του (Λουκ. 22,19-20). Κατά το παράδειγμα της «αναμνήσεως» του Πάθους και της Αναστάσεως του Χριστού, καθιερώθηκαν οι μεγάλες Δεσποτικές εορτές. Για τη Γέννηση είναι σαφής η μαρτυρία της Κ. Διαθήκης ότι και οι Άγγελοι ανύμνησαν το γεγονός, δοξολογώντας τον Θεό και ψάλλοντες «δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη» (Λουκ. 2,13-14). Αυτό επέδρασε προφανώς καταλυτικά στην πρώιμη καθιέρωση του εορτασμού της Γεννήσεως του Χριστού από την αρχαία Εκκλησία.

Το θεολογικό νόημα της Γεννήσεως

Η Γέννηση του Χριστού εκτός από ιστορικό γεγονός είναι «το μέγα της ευσεβείας μυστήριο» (Α΄ Τιμ. 3,16), το μεγάλο μυστήριο, που πρέπει να σεβόμεθα. Ποιο ακριβώς είναι το μυστήριο αυτό; Είναι το γεγονός ότι «Θεός εμφανώθη εν σαρκί» (Α΄ Τιμ. 3,16), το ότι ο Θεός έγινε άνθρωπος. Μυστήριο «χρόνοι αιωνίους σεσιγημένον, φανερωθέν δε νυν» (Ρωμ. 16,25). Είναι ουσιαστικά το μυστήριο της σωτηρίας μας, το οποίο διακονεί και ενεργεί ο ίδιος ο Υιός του Θεού, ο Οποίος έγινε άνθρωπος ακριβώς για να σώσει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος από τη «δουλεία του εχθρού». Με την έλευσή Του στον κόσμο ο Υιός του Θεού ενώνεται μαζί μας και μας σώζει: αφ' ενός μεν η ανθρώπινη φύση ενώνεται με τη θεία στο πρόσωπο του Χριστού, αφ' ετέρου δε καθέννας από μας ενώνεται με τον Χριστό κοινωνώντας το Σώμα και το Αίμα Του. Κατά τη σαφή διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας «ό,τι ενώνεται με τον Χριστό, εκείνο και σώζεται» και «εκτός του Χριστού δεν υπάρχει σωτηρία.

Είναι, λοιπόν, δυνατό να μην χαιρόμεθα και να μην πανηγυρίζουμε για την έλευση του Χριστού στον κόσμο; Είναι δυνατό να αδιαφορούμε μπροστά στο μεγάλο γεγονός, στο οποίο βασίζεται η σωτηρία μας; Μόνο όσοι δεν έχουν την παραμικρή αίσθηση η αντίληψη του μυστηρίου της σωτηρίας, του «χρόνοι αιωνίους σεσιγημένου», μπορεί να υιοθετούν μια τέτοια στάση. Αν οι Άγγελοι του ουρανού πανηγυρίζουν και ψάλλουν ύμνους για τη δική μας σωτηρία, για την «ειρήνην» και «ευδοκίαν» που ήλθε στον κόσμο («και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία», Λουκ. 2,14), τι πρέπει να κάνουμε εμείς; Να γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία πανηγυρίζει τη Γέννηση του Χριστού, ως γεγονός παραπλήσιο με αυτό της Αναστάσεως. Να γιατί η υμνολογία της αποτελεί έκρηξη χαράς για τη σωτηρία, που ήλθε στον κόσμο. Να γιατί ψάλλει μαζί με τους Αγγέλους: «Χριστός γεννάται, δοξάσατε· Χριστός εξ ουρανών, απαντήσατε· Χριστός επί γης, υψώθητε».

Πηγή: Έντυπο **«Ορθοδοξία και αίρεσις»** της Ιεράς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας, τεύχ. 71, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2010.

<https://bit.ly/3FRUnOu>